GAZETA KRAKOWSKA

Nro 95.

z KRAKOWA dnia 27 LISTOPADA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Petersburga d. 18 Października d. K.

(z Kuryiera Litewskiego.)

Gazeta Petersburgska donosi z Taganrogu pod dniem 28 Września:

"NN. Cesarstwo Jchmość bawią tu w naypożądańszym stanie zdrowia, i codziennie używaią przechadzki, albo się przeieżdzaią po mieście.,,

Dnia 14 b. m. w rocznicę urodzin Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Maryi, uroczyste *Tę Deum* śpiewane było w cerkwi katedralney Nayświętszey Panny Kazańskiey, i innych kościołach stolicy, która wieczorem została oświecona. Nayiaśnieysza Pani, w iesienney rezydencyi, w Gatczynie, przyymowała powinszowania. Tamże w kaplicy pałacowey odprawiło się nabożeństwo, było ucałowanie ręki i wielki obiad.

Z Paryża d. 11 Listopada.

Dnia 8 odbyła się u Hr. Villele rada handlowa.

Ludwika Julia Karolina Miurat, druga córka Pani Miurat, zaślubiła się d. 27 w Tryieście z Hr. Risponi z Rawenny.

Freyschütz iest zawsze ulubioną operą Paryżanów, chociaż grana iuż była 120 razy. Teraz wystawioną będzie na Odeon z muzyką Webera.

Tuteysza kompania do budowy żelaznych parowych statków spuściła z warsztatu w Charanten dnia 5go b. m. pierwszy statek tego gatunku przy znaczney liczbie widzów. Ma on 120 stóp długości, iedzie 74 calów w głębi wody, unieść może 125,000 kilogramów (2340 cetnarów) i waży o trzecią część mniey od drewnianego takieyże wielkości. Rzeczony statek zbudowany został w fabryce PP. Manby i Wilson.

W St. Quen towarzystwo zakłada teraz wielką lodownią, dla zaopatrzenia Paryżanów lodem podczas nawet łagodney zimy. W obwieszczeniu swoim przyrzeka towarzystwo sprzedawać swóy lód po naytańszey cenie.

Kolumbiyski Jenerał Devereux, Haitański deputowany Rouanez i P. Blaquier członek Londyńskiego związku za Grekami, udzielili Prezesowi tuteyszego związku P. Ternaux wiadomość o stanie wzaiemnego uczenia w Kolumbii, Haity i Gre-

cyi. — Deputowany tuteyszego związku za Grekami Jenerał Roche powrócił tu z Nauplii przez Zante i Tulon.

Listy z Marselii pod dniem 24 Października donoszą, iż kilkunastu Templaryuszów Paryzkich i wiele officerow dawney gwardyi popłynęli ztamtąd do Grecyi, dla walczenia na wzór dawnych Templaryuszow przeciw niewiernym.

Dziennik Konstytucyiony ta wyraża: iż drukowany iest teraz poczet tych wszystkich członków izby Deputowanych i ich krewnych, ktorzy po uchwaleniu siedmioletniego istnienia teyże izby, urzędnikami mianowanemi zostali.

Dziennik Paryzki donosi z Wiednia, iż dla oszczędzenia wydatków woysko zmnieyszone zostanie.

Jenerał Cruz, były Hiszpański Minister wojenny, przybył dnia 5 b. m. do Bordeaux. Ma on mieć nadzwyczayne zlecenie, to iest: udania się z pensyją 90,000 realow do Hawanny, dla stawienia się na czele wysłanego niedawno z Ferrolu 12 do 14,000 woyska i działania przeciw niepodległym Mexyku. Wiadomo, że on dawniey w Mexyku dowodził.

Doktór Forie zrzdiął niedawno bardzo szczęśliwie 8letniemu Xiędzu katarakty z obu oczów.

Komitet związku za Grekami zebrał ze składek 30,000 Fr. z których część przeznaczył na zakupienie 1000 broni i potrzebney ammunicyi, ktore przed końcem ieszcze bieżącego miesiąca będą do Grecyi odesłane.

Zapewniaią, iż nowy Król Bawarski utrzymywać tylko będzie w Paryżu, Wiedniu i Petersburgu Posłów, a przy innych Dworach tylko sprawuiących interessa.

Pani Katalani poiechała z Marsellii do Genui, dla dawania tam koncertów, a ztamtąd uda się w tymże celu do Florencyi.

Utworzone tu w r. 1800 towarzystwo ludzkości dla wspierania chorych ubogiey klassy ludzi, wydało na wsparcie 37,845 takowych chorych od r. 18.. do 1824 dwa millijony frankow i 16 mill. 650,997 porcyy zuppy. Założyło w rożnych częściach Paryża 10 miejsc do udzielania zasiłku, a w każdym znayduie się kilku biegłych lekarzow. Każdy z zaleconych chorych opatrywany iest w domu swoim. W zeszłym iedynie roku opatrywało towarzystwo 3364 chorych i rozdało 121,756 porcyy zupy. Naywiększe dobrodzieystwo, ktore to towarzystwo pracuiącey klassie udziela, zasadza się na tem, że rzadko kogo do szpitalu odeszle. Nadto wspiera 183 związków ktore zapomagaią pracowitą klassę ludzi, udzielaią niemogącym dla słabości pracować pensyie, i dotąd wsparło 15,000 osob. Na czele tego towarzystwa znayduie się iako Viceprezes Margr. Pastoret, gdyż od śmierci X. a Berry Prezydent nie est dotąd oznaczony. Naymnieysza składka członkow iest 30 Fr.

P. J. Delort wydał historyią Maski Żelazney, w ktorey dotąd na powieści tylko opieraiący się ten przedmiot 80 dowodami wyiaśnia, i aż do rzeczywistości wykazuie, iż maską (fałszywie żelazną nazwaną była, gdyż twarz była tylko czarnym aksamitem zakrytą) był to Mantuański Minister Hr. Matthioli, ktory układy Francyi o Casal Dworom Wiedeńskiemu i Madryckiemu obiawił. Schwytany był przez Catinat (na owczas iescze brygadyera) i dnia 2 Maia 1679 P. St.

Mars, dowodcy w Pignerol wydany. Gdy St. Mars przenoszony był na dowodztwo do Exiles i wysp S. Małgorzaty, wszędzie wożony z nim był więzień stanu w pokrytym ceratą powozie, aż na koniec dnia 18 Września 1698 osadzony został w Bastylii, gdzie dnia 19 Listopada 1703 umarł.

Gdy niedawno w Nismes na starym rynku wydobyto z ziemi kamień, ktory przeszkadzał przeiazdowi, znaleziono pod nim hełm Galliyski pełen miedzianey i srebrney monety Cesarzow Rzymskich, à 3 cale długi nóż, ktorego klinga była złota, a trzonek z pieknie wyrobioney słoniowey kości; nóż ten służył zapewne do ofiarney służby Bożey Druidow.

Z Madrytu d. 1 Listopada.

Dwór bawi ieszcze w Eskurial.

Xżę Infant do odebrawszy uwiadomienie o powołaniu swoim do Ministeryum, miał rzecz: "Mianowanie moie nie iestże skutkiem iakiego nowego spisku? ieżeli zaś pochodzi iedynie z przypuszczenia, iż iako Minister mogę bydź Królowi i oyczyźnie użytecznym, tedy chętnie ten urząd przyymuię." Zastanowienia rzecz godna, iż ten Xżę z P Zea Bermudez, który ciągle w Madrycie bawi i odwiedzaią go zagraniczni Posłowie, długą w tych dniach miał rozmowę. Rzeczony Xżę miał także proponować swoim kollegom żądania od Francyi odwołania z Hiszpanii woysk swoich, a należytość spłaconą bydź ma przez Duchowieństwo Hiszpańskie, które maiąc 120 mill. Fr. rocznego dochodu, nie będzie dla niego te ofiara uciążliwą. Jenerałowie Cruz i d'Espanna, Minister policyi Recacho i wielu członkow Juncy doradczey odbieraią ciągle bezimienne listy z groźbami.

Minister sprawiedliwości żądał dnia 26 z. m. od obecnych tu deputowanych od Baskich prowincyy wypłacenia w 6 miesiącach 3 mill. Fr. lecz pełnomocnictwa ich obeymuią tylko połowę tey sumy.

Od kilku dni słyszeć się tu często znowu daie wykrzyk: niech żyie nieograniczony Krol! który dotąd był znakiem do zaburzeń. Kawiarnia Barrio-nuevo stała się znowu mieyscem nieładu, i policyia zabroniła w niey wieczorney muzyki.

W Carraqua założoną będzie szkoła dla 60 uczniów morskich, do którey przyimowanemi tylko będą chłopcy szlachta z oyca i matki.

Z prowincyy nadchodzą ciągle użalenia względem wielkiey suszy. Żywność wszelkiego rodzaju znacznie zdrożała.

W Kadyxie rozchodziła się od kilku dni pogłoska, iż rząd zamyśla rozpisać 20 mill. realów przymuszone pożyczki. Wielu zn komitych tamecznych kupców zabieraią się do opuszczenia Hiszpanii.

Pod Tolosą pokazuie się teraz na 10 stóp wysokie straszydło, ktore co noc regularnie o godzinie 12 przechodzi się, otoczone dwiema biało ubranemi Kapucynami z iarzącemi świecami. W mieście zaczenaia mówić, że wysoki ten duch iest cieniem Bessieressa, a obu towarzyszących mu Kapucynów są duchy rozstrzelanych podczas Stanów, którzy przychodzą żądać zemsty. Intendent policyi w Tortosie odebrał rozkaz z Barcellony do odstawienia tych duchów rządowi żywych lub zabitych.

Z St. Croix (Teneryffy) nadeszło pod dniem 4 z. m. następuiące doniesie-

nie: "Znaczna liczba Amerykańskich korsarzów napastuie wyspy Kanaryyskie; nieprzestaią oni na zatrzymywaniu Hiszpańskich okrętów, ale lądnią, domy zapalaią, ludzi i zwierzęta zabieraią. Odkryto także pomiędzy mieszkancami tych wysp i Kolumbiią porozumiewanie się, i lękaią się, aby Kolumbiia nie pokusiła się o ich zdobycie.,,

Z Londynu d. 6 Listopada.

P. Huskisson powrócił z swey podróży z Paryża, i udał się zaraz do wieyskiego mieszkania Hr. Liwerpool, gdzie także P. Canning dni kilka bawił. W publiczności rozchodzi się wieść, iż P. Huskisson nieudało się nakłonić rząd Francuzki do zawarcia traktatu handlowego.

Margr. Hasting miał dnia 4 posłuchanie u J. K. M. w Windsor, i zaraz potem poiechał do Paryża. W tymże dniu P. Alexander Cockburn mianowany został nadzwyczaynym Posłem i pełnomocnym Ministrem przy R.pltey Kolumbiyskiey z roczną Płacą 6000 Fs.

P. Canning powrócił do Londynu, i wczoray założył w Kingston nad Tamizą węgielny kamień na nowy Kościół. Dziś nastąpi między P. Canning i P. Hurtado zamiana zatwierdzeń traktatu przyiaźni i handlu z Kolumbiią, a w krótce będzie Pan Hurtado iako Poseł teyże Rzpltey J. K. Mci przedstawiony.

Wczoray nadeszły pisma od naszego poselstwa w Wiedniu.

Poseł Portugalski, Hr. Palmela, miewa teraz częste narady w Ministerstwie spraw zagranicznych.

Zachodzi powszechne przekonanie, iż nagrodą za nasze pośrednictwo między Portugaliią i Brazyliią będzie korzystny handlowy traktat między Angliią i Brazyliią.

Niderlandzkie Władze oddały dnia 9 Kwietnia Angielskiem Malacca, stósownie do zawartey ugody.

W sobotę Grecki woienny okręt Kimon, pod Kapitanem Miaulis, odpłynął z Deptford na powrót do Hydry.

Dnia 3 b. m. o godzinie 10 w wieczór powracał Poseł Rossyyski Hr. Woronców z swoim Sekretarzem poselstwa, Hr. d'Aglie, z Richemond do domu. Gdy na Kewgren przybyli, w padło koło do rowu, i woźnica i lokay siedzący na koźle spadli; pierwszy pomiędzy konie, które ciągle biegły, aż nakonice w ulicy Brentford zatrzymane zostały. Woźnica, który 40 lat u Hrabiego służył, leżał pomiędzy kołami zabity; lokay lekko tylko był skaleczony. Oba zaś Hrabiowie żadnego uszkodzenia niedoznali.

Burze w ostatnich 4 dniach pod naszemi brzegami tak były potężne i ciągłe, iż nawet przewoz z Kale przerwany został. Wiele rozbitych okrętów i innych szkód były skutkiem tego natury zdarzenia. Okręt, ktory dnia 3 b. m. pod czas okropney burzy zatopił się z ludem i ładunkiem w oczach miasta Deal, należał do Wschodnio-Jndyyskiey kompanii i powracał z Bombaiu. Tegoż dnia Admirał Paget wpadł w morze, ale szczęśliwie wyratowany został.

W tuteyszych archiwach stanu znaleziono tłumaczenie Królowey Elżbiety dzieła Boecyusza *de Consolatione*. Rękopism iest powiękzey części własną ręką Królowey pisany. Znaleziono także kilkanaście listow, które potwierdzaią prawdziwość tego rękopismu. W temże archiwum znaleziono wyzwanie sławnego

Robin Roche na poiedynek Xcia Montroje.

John Bentley wydał historyczny opis astronomii nad Hindus.

Jedna z rannych Gazet wzmiankuie o ważnem odkryciu. Wynaleziono tu metaliczną mieszaninę, która wyrównywa złotu w świetności, kolorze i gibkości, i nawet na morzu niepodlega rdzy. Wynalazca otrzymał iuż wiele zamowień na roboty z swoiego mozaykowego złota.

W wszystkich Prezydencyiach Indyyskich pozakładane są medyczne kollegiia dla woyska.

Gazeta Bogoty pod dniem 25 Sierpnia zawiera urzędowy rapport Boliwara o zwycięztwie w Peru. Liczba poległych w bitwie pod Ayacucho i zabranych Hiszpańskich żołnierzy wynosi 18,594. Pomiędzy przywiezionemi do Bogata znakami zwycięztwa znayduie się także Kastyliyska chorągiew, z którą Pizzaro przed 300 lat wszedł do południowey Ameryki.

Kapitan Forrest przywiózł z Mexyku do Jamaiki niektóre osobliwości, między innemi rzedkiey roboty krzesło, które należeć miało do Montezumy, daley dwa na 10 calow wysokie popiersia z białego marmuru, które znaleziono w starym zamku, gdzie iak się domyślać należy schowane zostały gdy Kortez do Mexyku lądował.

Gazety tuteysze umieściły list Pana Emerson, Ajenta towarzystwa Przyiaciół Greckich w Londynie, do Pana Hume, Prezesa tegoż towarzystwa. Objaśnia on nieiako stan Grecyi, zwłaszcza pod względem moralnym i zdaie się potwierdzać odstąpienie Turków od oblężenia Missolongi. Przytoczemy z niego następuiące wyiątki: — " W końcu Września oddaliłem się z Grecyi. Gdy opuszczałem Cefalonią, kampania zdawała się skończoną przez odwrot Ibrahima Baszy z Trypolizzy do Kalamaty, i odstąpienie Turków od oblężenia Missolongi lubo flotty obu stron były ieszcze na morzu, Turecka przy Rhodus, Egipska w Alexandryi, a o Admrale Miaulis, ktory popłynął ku południowi dla odparcia działań nieprzyiacielskich, nie miano żadney wiadomości. Zwracaiąc uwagę na tegoroczną kampanią przekonać się można, iż Grecy nie uczynili żadnych postępów, i klęski ich wypada przypisać iuż to złemu użyciu pieniędzy posyłanych Grekom do ich rozporządzenia, iuż też niedostateczności potęgi ich woyskowey. „— Daley usiłuie P. Emerson dowieść, iż właśnie pieniądze ostatnim razem posłane z Anglii, zepsuły Greków, iż przez to powstała niezgoda między niemi, iż Moreyczykowie nienawidzą Romeliotow, Idryoci Spezyiotów, mieszkańcy wysp mieszkańcow stałego lądu; każdy bowiem chciał sobie przywłaszczyć część tych pieniędzy, a tak wcale ich nie użyto na dobro powszechne i zniknęły w ręku tych, którzy ie odebrali. Radzi więc towarzystwu przyiaciół Greckich, aby byli ostrożnieyszemi w swoiem zaufaniu, i ajentom zalecili dawać baczność na użycie pieniędzy w sposobie naykorzystnieyszym dla sprawy Greckiey. Wystawia daley obraz uzbroień woiennych, niepomyślny dla Greków. Oprócz Aten i Napoli di Romania, żadna twierdza nie iest w obronnym stanie. Palaeo Castro i Nawarin poddały się dla braku żywności. Missolonga była iuż bliską tego samego losu. Woysko nie iest płatne i szemrze. Brakuie mu potrzeb

woiennych i broni. Ludzie tylko na flocie biorą regularną i znaczną płacę. Dowódcy woyska nieregularnego nie są wyborem narodu. Na liście swoiey umieszczaią dwa razy tyle ludzi, ile maią istotnie, a co naygorsza, nie dostaią pieniędzy ze skarbu, lecz tylko przekazy do różnych mieysc, gdzie naywiększe bezprawia popełniaią. Przez to kray iest w mocy tych ludzi, tak dalece, iż rząd lubo wie bardzo dobrze, iż systematycznie rabuią, nigdy iednak nie pomyślał o skutecznem zapobieżeniu zdrożnościom. Pieniądze Angielskie bardziey wzmogły wzaiemną zawziętość rożnych stronnictw. Niezdolność teraźnieyszego rządu, i mały szacunek, iakiego doznaie, przyniosą nader okropne skutki dla Grecyi. Z tego smutnego obrazu przechodzi potem Pan Emerson do przyiemnieyszego. Mniema, iż kray Grecki iest łatwy do bronienia, chwali odwagę i wytrwałość woyska, zwłaszcza śmiałość flotty, i oświadcza przekonanie, iż gdyby iaki człowiek z talentem, przy pieniądzach, które dotąd posłano z Anglii, stanął na czele narodu, mógłby dopiąć swoiego zamiaru. Ztąd widać, dla czego wypadki tegoroczne nie były większemi i pomyślnieyszemi dla Greków.

Z Hagi d. 11 Listopada.

Pobyt rodziny Królewskiey w Amsterdamie dał powód do wielu uroczystości. Swietne posłuchania, pokoie u Dworu, wystawienia teatralne, oświecenie miasta, szły koleią i gdzie tylko pokazali się NN. Królestwo przyymowanemi byli radosnemi okrzykami.

Dyrektor ieneralny spraw Rzymsko katolickiego Kościoła przybył tu z Bruxelli.

Xżę Kumberlandyi przeiechał w tych dniach, przez Bruxellę z Londynu do Berlina.

J. K. W. Xiężna Oranii udarowała tuteyszy gabinet historyi naturalney kosztownym zbiorem Rossyyskich kruszczow.

W Xięztwie Luxemburgskiem okazało się tak wiele wilków, iż musiano przeciw nim kilkodniową obławę nakazać.

W Batawii odebrano smutną wiadomość, że Rezydent w Sambas, P. Grave w swey podróży z Pontyniak do Sambas, przez 8 rozboyników morskich napadniony został, którzy iego okręt zatopili, a iego samego z urzędnikami zastrzelili.

P. Celles, ieden z nayznakomitszych mowców w drugiey izbie Stanów ieneralnych, przedsięwziął podróż do Włoch.

Rozchodzi się wieść, iż rząd nasz zaciągnąć chce 50 mill. ZH. wcelu podniesienia naszych osad.

Na wezwanie Burmistrza Leodyyskiego tamecznych ubogich mieszkańców, aby dzieci swoie posełali do nowo założoney szkoły dla ubogich, zgłosiło się w dwoch dniach 871 dzieci.

Od brzegów Menu d. 11 Listopada.

Gazeta Kolońska donosi, że N. Krol Pruski na dalsze roboty około naprawy Kościoła katedralnego w tem mieście wyznaczyć raczył summę 70,000 talarów, która w ciągu 6 lat użytą bydź ma. Zapewniony zatem iest fundusz na zachowanie tego powszechnie dziwionego arcydzieła Niemieckiey budowy dla potomności.

Dla podziękowania N. Krolowey wdowie Bawarskiey za przyięte w Wireburgu mieszkanie i zaproszenia iey uroczyście, udaie się deputacyia z tego miasta do Minchen.

Feldmarszałek Xżę Wrede wyiechał z Minchen d. 3 b. m. do swey posiadłości Ellingen.

Zastanowienia rzecz godna, że Król Bawarski do sukien żałobnych obrał tylko fabrykaty kraiowe.

Z Mexyku d. 29 Sierpnia.

Handel podnosi się znowu u nas, główniej iak bieg wexlowy do Anglii, zkąd znaczne summy przychodzą. Dochody kraiu a zwłaszcza opłaty celne zwiększaią się codziennie, i daleko przewyższaią podanie Kongressowi przez Ministra skarbowego. Twierdza S. Juan de Ullo a iest teraz ściśley zamknięta i woienne nasze łodzie zabrały kilka zbroynych Hiszpańskich statków. Officerowie morscy, ktorym poruczone iest dowodztwo nad obiema byłemi Hiszpańskiemi woiennemi okrętami Azyia i Konstancyia, popłynęli do Akapulko i wkrotce przybędą do odnogi Mexykańskiey; oczekiwane także są dwa w Anglii zbudowane woienne okręty. — Utworzone tu towarzystwo pod nazwiskiem patryiotów z Kuby, przyięło za swoiego członka Viceprezydenta, Jenerała Bravo. Tymczasem przybyło do Alvarodo kilkunastu wysłańców z Kuby pod zmyślonemi zaświadczeniami naturalizacyi w Ameryce. Rząd podwoił zatem swą baczność. Niedawno uwięziony został officer Francuzki nazwiskiem Courtois de St. Clair, iako tayny aient Jenerała kapitana i Konsula Francuzkiego na Kubo. Papiery iego zawierać maią ważne wyiaśnienia; ale że wiele znakomitych rodzin w stolicy iest do nich wmieszanych, przeto rząd dochodzi skrycie wszystkiego.

Deputowany P. Ortiz, zdał Kongressowi sprawę o założeniu kanału, który połączyć ma oba Oceany. — Z kopalni nadchodzą pomyślnie doniesienia; sławna kopalnia Walenciana iest iuż z wody uwolniona, a przy Guanaxuato odkryto żelazną rudę, która wyrobioną zostanie na żelazo do innych kopalni potrzebne.

Z Zante d. 30 Września.

Przed 8miu dniami Reschyd Basza zagrożony rozkazem Sułtana: "Missolongi albo śmierć!,, przypuścił okropny attak do tey twierdzy. W średnim wale zrobiony został wyłom, w który rzucili się Turcy i opanowali dwa bastiony; ale odwaga Greków zmieniła wkrótce tę postać rzeczy; w pół godziny został nieprzyiaciel odparty. Reschyd Basza rozkazał potem usypać wał ziemi i zatoczyć nań 5 wielkich dział, z których strzelać kazał do środka twierdzy. Gdy Chrześcijanie niemogli tego ognia przytłumić, postanowili więc podłożyć minę pod ten wał i znayduiących na nim Muzułmanów na powietrze wysadzić, co im się zupełnie udało i ani ieden Turek ztamtąd nie uszedł. Reschyd Basza cofnął się potem do Hypochori.

P. Regnault de St. Jean d'Angeli (syn byłego Neapolitańskiego Ministra) urządza teraz w Nauplii iazdę Grecką, a Pułkownik Fabvier piechotę na sposob Europeyski i do przyszłey szóstey kampanii będzie i artyieryia na tenże sposób urządzona.

Neapolitański Jenerał Rosarol, który ztąd udał się Gastuni, polecone mieć ma obiężenie Patrasu. Odnoga Lepancka

zamknięta iest przez 8 Greckich okrętów.

— Dnia 10 Października. —

Na przeznaczony z Alexandryi do Morei Egipski kutter z żołdem dla woyska Ibrahima uderzyli Grecy, a niemogąc go dla przeciwnego wiatru opanować, zatopili go z wszystkiemi na nim znayduiącemi się skarbami. Potyczka ta zaszła przed 8 dniami przed wyspą Kretą.

Otrzymaliśmy tu Gazety z Missolongi aż do 28 Września, które zawieraią co następuie o oblężeniu tey twierdzy:

Z dnia 21 Września. O godzinie 2giey z południa zapaliła osada minę, ktorey wyskok zabił 6 Turków, co było znakiem do walki. Natychmiast rozpoczęły batteryie że wszystkich stron dawać ognia, a oblegaiący postąpili z wzgorzów przeciw naszem wałom. Gdy Ogień ustał nagle na wszystkich batteryiach, wyiąwszy batteryią Franklin, sądził nieprzyiaciel, że tam nasze połączyliśmy siły, rzucił się zatem na zewnętrzne szańce, lecz zaledwo spuścił się do fossy, gdy dobrze kierowanym ogniem z naszych batteryy powitany, z znaczną stratą umykać musiał. O godzinie 4 zapaliliśmy od kilku dni przygotowaną minę. Wyskok iey był okropny; na około wstrząsła się ziemia, nad którą wzniosł się gruby dym zmieszany z ziemią i kamieniami, ktore na wszystkie strony rozrzucały głowy, ręce i nogi; w tevże chwili zrobiła osada z pałaszami w rękach wycieczkę. Nieprzyiaciel utracił w tym dniu przez wysadzenie miny przeszło 400 ludzi i wielu officerów. My mieliśmy 15 zabitych i 35 ludzi ranionych; z ostatnich wymieniamy 14toletniego młodzieńca Antoniego Bacas, który przy trzecim szturmie (dnia 2 Sierpnia) pierwszy raz znayduiąc się w ogniu, rzucił się z natarczywością na nieprzyiaciela i po wielu bohaterskich czynach, powrócił z odebraną dwiema Turkom bronią.— Z *dnia* 22. Całą noc nie ustawał obustronny ogień. Nakoniec uciszył się w obozie nieprzyiacielskim. Chrześciiański cieśla, którego wczoray ranionego zabraliśmy, zeznał co następuie: "Niedawno 1500 obozuiących pod Anatoliko Muzułmanów zapalili swoie namioty, opuścili chorągwie Seraskiera i powrócili do domów. Suleiman Basza, dowódca w Berat, który stał na przeciwko zamku Anatolikon, uszedł także. Kiaia-Bey, który morzem z Salony przybył, przywiózł tylko 60 ludzi, reszta iść niechciała poki niebędzie im zaległy żołd wypłacony. 2000 Albańczykow udało się na powrót do Epiru. Zbieg przyniósł nam wiadomość, że Turcy utracili wczoray 500 ludzi; Albański Kapitan Banus Sevrani został ciężko raniony, wnuk iego zabity a Aslan Bey otrzymał w głowę znaczną ranę. — Z dnia 25. Z Ambracińskiey odnogi przybyło do naszego portu kilka okrętów z posiłkami pod dowództwem Jenerała Salikis, Kapitanow Pazis, i t. d.— Z dnia 27. Nieprzyiaciel zaprzestał działań oblężenia, ma się odpornie. Zaiął stanowiska pod Anatoliko i Guria. — Z dnia 28. W obozie panżie zupełna nieczynność. Przybyły prosto z Arta Joński okręt doniosł, że uszli z obozu Reschyd Baszy Albańczykowie, przybyli do tego miasta właśnie podczas iarmarku, rzucili się na budy, one złupili, kilkunastu kupców zabili i kilkanaście dziewcząt z sobą powlekli.

Podług późnieyszych doniesień Reschyd Bassa zobaczył się zmuszonym wysłać woyska przeciw Machala, gdyż ważne to stanowisko opanował śmiały Karaiskaki, a przeprawiwszy się za rzekę Acheious. osadził Cantona, Dragusti i i drogę z Candili.

DODATEK DO N.ro 95. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 27 LISTOPADA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 16 Listopada.

Nayiaśnieysi Cesarstwo powrócili tu dziś o godzinie 1wszey z południa w pożądanym stanie zdrowia z Prezburga. Mieszkańcy tey stolicy okazali swą radość z szczęśliwego powrotu nayukochańszego Monarchy oświeceniem w wieczór całego miasta.

Z Berlina d. 19 Listopada.

Nayiaśnieyszy Król raczył dać dnia 16 posłuchanie pożegnania Kr. Bawarskiemu odwołanemu ztąd Posłowi, Hr, Rechberg, a dnia 18 wstępne Kr. Francuzkiemu Posłowi, Jenerałowi porucznikowi, Hr. St. Priest, i przyiąć od niego list wierzytelny.

J. K. W. Xżę Kumberlandyi powrócił tu z Anglii.

J. K. M. raczył następuiącem osobom udzielić order Orła czerwonego: Jenerałowi porucznikowi i Posłowi Króla Niderlandzkiego przy Dworze Francuzkiem, P. Fagel, i Cześnikowi tegoż Monarchy, Baronowi d'Ivoy de Mydrecht, pierwszey klassy; Posłowi swoiemu przy Dworze Francuzkiem Baronowi Werther 'z dębowem liściem drugiey klassy, a Kr. Francuzkiemu Bibliiotekarzowi, Professorowi Hase w Paryżu, i ProfessorowiKunth trzeciey klassy.

Z Rzymu d. 30 Października.

Zdrowie Oyca S. polepsza się zwolna. Przed tygodniem o godzinie 11 w nocy wzniosła się w Ceri trąba morska, która zdarła dach z zamku, okna i drzwi pogruchotała, a w okolicy niemałe poczyniła szkody.

Z Hanoweru d. 12 Listopada.

Z powodu śmierci Króla Bawarskiego zawdział Dwor żałobę.

Xiąże Landgraf Hessenski i Xżę Lippe-Bückeburg przybyli tu dla odwiedzenia Xięztwa Jchmość Kambridgi.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę, dnia 27 b. m. daną będzie Wielka Trajedya historyczna w 5 aktach, z dzieł Augusta Kotzebue przetłómaczona: *Hiszpanie w Peru*, czyli *Smierć Wodza Rolli*

W następuiący Wtorek, to iest: dnia 29 Listopada roku 1825 na benefis Marcyanney Włodkowey daną będzie wielka

Trajedya wcale nowa napisana w ięzyku niemieckim przez Grilpatzera, a na Polski ięzyk przełożona przez P. Starzyńskiego, wierszem: *Matka rodu Dobratyńskich.*

UWIADOMIENIE.

Podpisany uwiadomia Prześwietną Publiczność, iż obok Win Węgierskich posiada rozmaite zagraniczne wina; a mianowicie Francuzkie, którego garniec sprzedać może po Zł. 4 gr. 24. Przy zakupieniu zaś naymniey 10 garcy cenę powyższą ieszcze zmnieyszyć może.

Jan Nep. Walter,
maiący skład towarow na rogu ulicy Floryiańskiey, w Domu W. Lipińskiego. N. 499.

UWIADOMIENIE.

LOTTERYYNE.

Zrzeczenie się przedłużonego ciągnienia Lotteryi na dwie piękne Realności Państwa Dubiecka i Wsi Sliwnica.

Przez dobre przyięcie, iakie ta Lotteryia od swoiego zaczęcia u Prześwietney Publiczności znalazła, podpisany Dom hurtowny znalazł się w przyiemnem położeniu, iż może odstąpić od przedłużonego ciągnienia, i stosownie do nayWyższego Jego Cesars: Krolew: Mci pozwolenia początkowo ogłoszony termin do ciągnienia, z odmianą tylko dwoch dawniey przedłużonych wygrań, na dzień 16 Lutego 1826 wyraźnie i nieodmiennie oznaczyć.

Lotteryia ta, iak z planu iey widzieć można, obeymuie 12.071 dobrze uposażonych traferów w kwocie 410,024 ZR. w W. W. pomiędzy któremi znayduią się dwa na obie Realności, za ktorych wykupno ofiarowana iest summa 200,000 ZR. w W. W. to iest: za pierwszą 150,000, a za drugą 50,000 ZR. w W. W. tudzież 1975 wyciągnąć się maiących traferow od 20,000, 10,000, 5000. 3000. 2000. 1000. 500 aż do nayniższey ilości 12 ZR. w W. W. w kwocie 77.323 ZR. w W. W. dalej 2042 przed i potraferów od 1000 ZR. w W. W. aż do 12 ZR. w W. W. w kwocie 38.696 ZR. w W. W. nakoniec 8052 wygrywań w złocie od 100. 50. 25. 4 aż 1 Dukata, w kwocie 94,005 ZR. w W. W. ktore wogóle stanowią summę 410,024 ZR. w W. W. Tak znaczna liczba traferów w stosunku małey ilości losów, z ktorych się ta Lotteryia składa, zwiększa tem bardziey podobieństwo wygraney, że niemal na każdy loty los przypada wygrana i nawet ieden los 22 razy wygrać może.

Podpisany Dom hurtowny ofiaruie ieszcze nadal biorącem razem za gotową zapłatą 10 czarnych losów 11ty gratysowy, który pewnie przynaymniey Dukata w złocie wygrać musi, poki niewielka iuż ich liczba rozebraną nie będzie.

Los kosztuie 10 ZR. w W. W.

W Wiedniu dnia 7 Listopada 1825.

A. C. Schram.

W Krakowie dostać można losów na tę Lotteryią w Handlu JP. Antoniego Hölzel.

UWIADOMIENIE

O LOTERYI.

Ciągnienia

Wielkiey Loteryi w Wiedniu u Synów Daniela Coith na

D W A

NAYPIEKNIEYSZE i NAYWIĘKSZE TAMECZNE DOMY,

stoiące na placu Graben zwanym, pod L. 1122 1123 iuż nieodzownie nastąpią:

Pierwsze na dniu 17 Listopada r. b., zaś Drugie w dniu 4 Stycznia roku nadchodzącego.

Głowny Trafer tey Loteryi stanowi, rzeczone dwa Domy, z których czysty dochod roczny wynosi do Złp. 80,000 a za które, handlowy dom Synów Daniela Coith, urzędownie gwarantuie za okazaniem i odstąpieniem wygrywaiącego losu, wyliczyć natychmiast w gotowiźnie Złot: Ryńsk: 300.000 w Cwancygierach, które na Polską monetę 1.300,000 mówię Milion Trzykroć Sto Tysięcy Złotych Polskich czynią.

Oprócz głównego Trafera, są pieniężne wygrania po Złot: Reńsk: 50.000. 20.000. 10,000. 5000. 1000. 500. 200. 100. i tak stopniowo, aż do Złot: Reńsk: 20

w Wiedeńskiey Walucie, na 3571 losów przypadaiące. — D ley, 10,000 traferów w złocie, przeznaczone na 10.000 Freylosów czerwonych po 1000. 300. 200. 100. 50. 20. 10. 5. 2. Czerwonych Złotych i ½ Souveraind'ora w złocie, ktore wszystkie bez wyiątku wygrać muszą, za ktorych każdy grający dostarczony mieć będzie ieden bezpłatnie, kto aż do dnia 15 Października r. b. kupi i zapłaci 10 sztuk losów czarnych, po upłynieniu zaś tego terminu, tylko przy zakupieniu sztuk 15 losów takowych. — Oprócz tego, będą na końcu wyciągnięte, 20 Premiów dla losów w obydwóch ciągnieniach nie wyszłych, każda po Złotych Reńsk: 1000 w Wied: W.

Przy pierwszem ciągnieniu, wyciągnięte będą

wygrania pieniężne, po Złotych Reńsk: 50.000. 10,000. 5000. i t. d. w Walucie Wiedeńskiey, i 10.000 czerwonych Frey losow, na które wszystkie, wygrania przypadaią w złocie.

Przy drugim ciągnieniu, wygrane będą Dwa Domy i reszta pieniężnych Traferów po 20,000. 10,000. 5000. i t. d. w Walucie Wiedeńskiey. Na koniec 20 Premiów, po Złot: Reńsk: 1000 w Wiedeńskiey Walucie,

na losy po obu ciągnieniach w kole pozostałych.

Los kosztuie Złot: Reńsk: 15 w W. W. Plan obszerny tey Lotteryi i losów, dostać można w Krakowie w handlu Macieia Wentzel, przy głównym Rynku pod L. 18.

DONIESIENIE.

O Licytacyi względem zadzierżawienia transportu Soli z Galicyi do Szląska i Morawy na rok woyskowy 18$\frac{26}{27}$.

Transport soli skarbowey z Galicyi do Szlązka, będzie w następuiących oddziałach na rok ieden, to iest od pierwszego Kwietnia 1826 aż do ostatniego Marca 1827 roku, drogą publiczney w C. K. Dyrekcyi sprzedarzy soli w Wieliczce d. 29 Grudnia 1825 odprawiać się maiącey Licytacyi, a to każden oddział transportowy z osobna, naymniey żądaiącemu zadzierżawiony będzie.

Gdyby iednak tego Licytanci życzyli, więc także licytacya całego transportu, czyli w ogólności na raz przedsięwziętą będzie.

Istotnieysze warunki teyże dzierżawney licytacyi są następuiące:

Po pierwsze. Ilości w roku tym transportowym przewozić się maiącey soli Kamienney wynoszą około

a) z Podgórza lądem do Bielska . . . 10,000 Cetnarów.
b) z Wieliczki detto detto . . . 140.000 —
a w tym przypadku gdyby Dyrekcyia skarbowaa sądziła bydź rzeczą potrzebną.
c) z Podgórza wodą do Dworów . . . 12,800 Cetnarów.

Gdyby strona dzierżawić ochocza, którąby transport soli z Wieliczki lub Podgórza do Bielska obięła, życzyła sobie ilość tę, któreyby przeprawienie lądem podług swego zdania uskutecznić nie mogła, za pomocą wody na wiślez Podgórza przez Dwory tamże odstawić, więc iey to, na własny tenże rachunek, i na własne iey niebezpieczeństwo, aż do połowy z Wieliczki do Bielska przewieść się maiącey ilości soli, to iest do 70,000 Cetn: dozwoli się, a w takowym razie, z Wieliczki lądem do Bielska tylko ilość soli około 70,000 Cetn: do przewiezienia pozostanie.

Jeżeliby iednak Entrepryza transportów soli, w ciągu Kontraktu dzierżawy chciała ieszcze większą ilość, iak wyż namieniona, około 70,000 Cetnarów wodą przewozić, więc powinna się naydaley do końca Czerwca 1826 r. wyraźnie w C. K. Galicyiskiey sprzedarzy soli Dyrekcyi oświadczyć, ile ieszcze wodą transportować zechce, aby większa ta ilość soli, ieszcze w czasie przyzwoitym mogła bydź, do składu C. K. solnego w Podgórzu dowieziona. Jednakowoż ma bydź podczas licytacyi dokładnie oświadczono, iak wieleby ta większa ilość soli wynosić mogła, gdyby w

przeciągu aż do końca Czerwca 1826 jeszcze do transportu wodnego w Podgórzu żądaną bydź miała. Rozumi się atoli przez się, iż kontraktem umowiony transportowania sposob wodą przez Dwory do Bielska, na żaden sposob późniey, podług samowolności Entreprenera odmieniony bydź niemoże, ani też takowa ilość soli lądem (przez Kalwaryią) do Bielska przewożona bydź nie powinna, chybaby się Entrepreza dzierżawna za ten transport wcale tą samą ceną frachtową kontentowała, która za transport soli wodą ustanowioną będzie.

Powtóre. Każdy chęć licytowania maiący, który na iednę zwyż namienionych odległości transportowych chce licytować, ma w tymże względzie następuiące wadium złożyć, bez którego nikt do licytacyi przypuszczonym niebędzie:

za oddział transportowy *a* i *b* . . . 4800 Zl. r. w M. K.
— — *c* zaś . . . 500 — —

Po trzecie. Równie także nikt nie może bydź uczestnikiem tey licytacyi, ktoby się dokładnie wykazać nie zdołał, iż kaucyią niżey wyznaczoną na ow oddział transportu, który zadzierżawić zechce, albo w gotowiźnie albo też (wyłączaiąc iedno procentowe obligacyie) w publicznych skarbowych obligacyach, które iednak tylko podług wartości kursowey, ktorą w czasię złożenia ich maią, i kotr. summę kaucyi niżey wyrażoną dosiągnąć powinna, przyiyęte będą, w stanie będzie złozyć.

Aczkolwiek także i fidejussoryczne kaucyie przyymowane będą, strona jednak, ktoraby takowych użyć chciała, ma się przed Kommissyią licytacyyną wywieść, iż nie tylko hypoteka którą chce zapisać, iest iego prawą własnością, ale ma także dokładnym wyciągiem z tabuli (extraktem tabularnym) o sądownie uznaney wartości hipoteki, i o zdolności oneyże do prawnego zabezpieczenia ustanowioney summy, należycie wykazać.

Kaucyie składać się maiące, są następuiące:

za odział transportowy *a*. i *b*. . . . . 12,500 Zl. R. w M. K.
— — *c*. . . . . 1000. — —

Po czwarte. Z resztą będą do licytacyi (wyłączaiąc iedynie tych, ktorzy iuż raz naywyższemu Skarbowi w słowie się nie stawili) wszystkie owe strony dopuszczone, które są w stanie powyżey oznaczone wadium w gotowiźnie złożyć, i wywieść się, iż następnie kaucyią złozyć mogą, takowemu iednak proponentowi, któryby zaraz przy licytacyi kaucyi nie mógł złożyć, lecz względem następney zdolności złożenia teyże, wywieść się potrafił, za obowiązek się stanowi, aby w ośm dni po oznaymionym sobie potwierdzeniu aktu licytacyinego, i kontraktu z nim zawartego, kaucyią przeznaczoną złożył, a to pod utratą wadium przy licytacyi złożonego.

Po piąte. Pierwsze ceny zapłaty frachtu (prætia fisci) stanowią się od Cetnara Wiedeńskiego netto następuiące:

a) za odległość z Wieliczki lądem do Bielska . $22\frac{3}{8}$ xr. M. K.
b) — — Podgórza — — detto . $15\frac{3}{8}$ — —
c) — — Podgórza wodą — Dworów . $6\frac{5}{8}$ — —

Nakoniec ceny fiskalne zapłaty frachtu za ową ilość soli, ktoraby przez Entreprezę w sposobie pomocy z Podgorza wodą do Dworow, a ztamtąd lądem do Bielska chciała bydź prowadzoną, stanowi się przy soli beczkowey po . . . . $16\frac{3}{8}$ xr. M. K.
zaś przy soli kruchowey . . . . $17\frac{2}{8}$ — —
od netto Cetnara wagi Wiedeńskiey.

Po szóste. Ostrzega się z resztą, iż podług naywyższych ustaw ogólnych offerty następne mimo drogi publiczney licytacyi, nie będą przyięte, iż jednak akt licytacyyny, i kontrakt zaraz po ukończoney licytacyi z stroną naylepiey offiaruiącą zawarty, C. K. Kamerze nadworney do potwierdzenia podany bydź musi.